

1 **NOVINY**

2021
ROČNÍK IX.

OBEČNÉ

TEPLIČKY NAD VÁHOM

2 | Štatistika
obyvateľstva
za rok 2020

5 | Správne
triedenie
odpadu

8 | Fašiangy
u nás

10 | Nová jar

Milí priatelia,

vyslovuje sa to ťažko, ale už viac ako rok žijeme postihnutí pandemiou COVID-19. Hnevajú nás niektoré nezmyselné kroky vlády, sme už unavení zo stále sa meniacich opatrení, mnohí zažili v súvislosti s týmto ochorením rodinné tragédie.

Zvykli sme si na povinnosť testovať sa každý týždeň antigénovým testom, aby sme mohli chodiť do práce. Verím, že v začiatkoch chaotický systém sa nám podarilo dostatočne vylepšiť a poskytnúť vám čo najväčší komfort pri tejto neželanej aktivite. Každú sobotu otestujeme 1 300 až 1 400 obyvateľov. Vždy sa teším, keď deň končí s minimálnym počtom pozitívnych ľudí. Osobne si stále uvedomujem veľkú

ochotu a obetavosť tých, ktorí venujú svoj voľný deň, aby poslúžili nám ostatným. Veľká vďaka patrí zdravotníkom, hasičom i dobrovoľníkom, ktorí sa na testovaní podieľajú, a verte, že po 14-hodinovej službe už únavu nevedia skryť.

Všetci už potrebujeme žiť v realite bežných dní a nie v realite virtuálnej bez osobných kontaktov. Týka sa to najmä detí a mládeže, pretože sú vo veku, kedy najmä spoločenské vzťahy môžu formovať ich osobnosť a ovplyvniť ich ďalší život. Veľmi oceňujem snahu pani riaditeľiek všetkých škôl o to, aby si deti mohli zasadať do školských lavíc, a rovnako ďakujem pedagógom za ich prístup ku vzdelávaniu žiakov počas tejto neľahkej doby.

Po dlhom čase som bol na návšteve v Domove pokoja Žofie Bosniakovej. Na prvý pohľad bolo všetko po starom. Tie isté priestory, ako vždy perfektne upratané a usmíati zamestnanci. Iní boli však naši starkí. Darmo som čakal vtipkovanie a úsmevy, na aké som bol zvyknutý. Namiesto toho som v ich očiach videl smútok, nepokoj i opustenie. Napriek obrovskej snahe všetkých žien, ktoré sa o nich starajú, a za ktorú sa pred nimi naozaj skláňam, chýba našim starkým to najdôležitejšie – osobný kontakt s najbližšími.

Z celého srdca verím, že sa to čo najskôr zmení a ja v ich očiach opäť uvidím zmysel života. Všetci obyvatelia Domova pokoja Žofie Bosniakovej sú už zaočkovaní, rovnako ako aj väčšina zamestnancov, čo by mohlo viesť k tomu, aby návštevy boli v dohľadnej dobe povolené. Ako veriaci som veľmi vďačný za milosť, že náš domov dôchodcov, ako jediný v okrese, nebol doteraz postihnutý koronavírusom. Aj to je vizitka personálu Domova pokoja Žofie Bosniakovej a jeho príkladnej starostlivosti.

Teším sa, že konečne držíte v rukách vydanie Obecných novín, ktoré k vám obvykle prichádza pred Veľkou nocou. Verím, že práca redakcie a grafika sa oplatila a nový svieži vzhľad novín sa vám bude páčiť. A práve prostredníctvom nich vám všetkým želim radosť a nádej do nadchádzajúcich dní, ale i krásnu jar, verme, že už podľa VLASTNÝCH predstáv.

Viliam Mrázik, starosta obce

INVESTIČNÉ AKCIE V OBCI

Zvýšenie kapacity materskej školy v obci Teplice nad Váhom: Po búracích prácach a prístavbe, ktoré sa realizovali ešte v minulom roku, sa v súčasnosti budujú vnútorné priečky, vykonávajú sa elektroinštalácie, rozvody.

Zriadenie nových učební v ZŠ s MŠ Teplice nad Váhom: Do troch učební, jazyková učebňa, školská knižnica a IKT učebňa, boli zakúpené nové školské lavice a stoličky, knihovnícke police a zriadené bolo pracovisko pre učiteľa. Súčasťou projektu je vybavenie učební didaktickými pomôckami a počítačmi a tiež nákup knižničného fondu. Tieto aktivity budú realizované v nasledujúcich mesiacoch.

Zriadenie modernej IKT učebne

Decentralizácia vykurovania v areáli ZŠ Teplice nad Váhom: Cieľom projektu je vybudovanie dvoch nových plynových kotolní pre základné školy. Súčasťou projektu je vybudovanie aj nového plynovodu. Projekt je podaný na Envirofond, kde prebieha proces kontroly.

Chodník a spevnené plochy, Ulica Žofie Bosniakovej, Teplice nad Váhom: Cieľom projektu je vybudovať chodník pre peších na Ulici Žofie Bosniakovej a parkovacie plochy pri farskom úrade. Súčasťou projektu je výsadba stromovej aleje. Projekt je podaný na MIRRI SR, kde prebieha proces kontroly.

Kamerový systém na verejných priestoroch obce Teplice nad Váhom: Cieľom projektu je rozšírenie kamerového systému v obci na miestach, kde je zaznamenaný vysoký počet prípadov kriminality. Zámerom je znížiť pocit ohrozenia občanov, zvýšenie bezpečnosti a ochrany majetku. Projekt je podaný na MIRRI SR, kde prebieha proces kontroly.

Elektromobilita v obci Teplice nad Váhom – nabíjacia stanica pre elektromobily: Cieľom projektu je vybudovanie

verejne prístupnej elektrickej nabíjacej stanice pre elektromobily na fasáde Domu služieb s príslušnou plochou na parkovanie. Projekt je podaný na SIEA, kde prebieha proces kontroly.

Prestavba a prístavba Obecného úradu Teplice nad Váhom: Začiatkom februára v pôvodnej budove obecného úradu na prízemí nastal opäť čulý stavebný ruch. Vybúrali sa priečky a nový dverný otvor, vymurovali sa nové priečky a osadili sa dvere, vymenili sa podlahy, osadili sa nové svietidlá, zakúpil sa nábytok. Všetko toto úsilie stavbárov smeruje do vybudovania klientskeho centra, ktorého cieľom je poskytovanie kvalitných služieb pre klientov na jednom mieste. Títo budú prichádzať do kontaktu s odbornými pracovníkmi úradu, ktorí im poskytnú na dvoch pracoviskách služby: ohlasovňa pobytov, pokladňa, dane a poplatky, overovanie podpisov, vydávanie rôznych tlačív a povolení a informácie rôzneho druhu.

Parkovisko a chodník, Kostolná ulica, Teplice nad Váhom: Stavba je financovaná z vlastných zdrojov obce, v súčasnosti sa vykonávajú búracie práce, terénne úpravy.

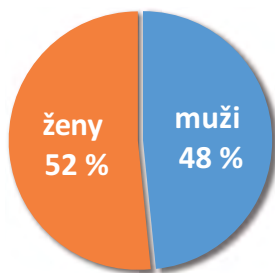
ŠTATISTIKA OBYVATEĽSTVA ZA ROK 2020

Obec Teplička nad Váhom leží severovýchodne neďaleko mesta Žilina. Výborná lokalita, ľahká prístupnosť do mesta, občianska vybavenosť láka mnoho nových záujemcov o bývanie. V nasledujúcich riadkoch ponúkame prehľadnú štatistiku o obyvateľstve našej obce.

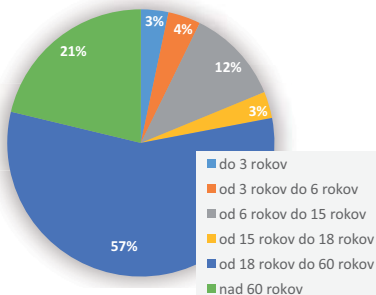
K 31. decembru 2020 bolo v našej obci 4 359 občanov, z toho 2 110 mužov (48,41 %) a 2 249 žien (51,59 %).

Najviac obyvateľov bolo 50-ročných (37 mužov a 47 žien) a 28-ročných (47 mužov a 37 žien).

Prisťahovalo a narodilo sa viac žien (53,28 %) ako mužov (46,72 %) z celkového prírastku 137 osôb. V počte odsťahovaných a zomretých dominovali opäť ženy (55,56 %) oproti mužom (44,44 %).

Graf č. 1
Podiel mužov a žien v obci
v roku 2020

Graf č. 2
Veková štruktúra obyvateľov obce
v roku 2020

Tabuľka č. 1 Počet prírastkov a úbytkov za sledované obdobie

		Muži	Ženy	Spolu	
Prírastok	Narodení	18	23	41	137
	Prisťahovaní	45	51	96	
Úbytok	Zomretí	20	26	46	90
	Odsťahovaní	20	24	44	

SODB 2+21 SČÍTANIE
OBYVATEĽOV,
DOMOV A BYTOV

SČÍTANIE POMOCOU ASISTENTA

Ak ste sa nemohli alebo nevedeli sčítať sami, máte možnosť využiť službu asistovaného sčítania. To znamená, že buď navštívite kontaktné miesto, ktoré je v budove Obecného úradu v Tepličke nad Váhom, Nám. sv. Floriána 290/2, kde vás sčíta asistent, alebo telefonicky požiadate o takúto službu mobilného asistenta, napríklad z dôvodu imobility, ktorý navštíví vašu domácnosť a sčíta vás. Každý mobilný asistent bude mať „PREUKAZ ASISTENTA SČÍTANIA“, na ktorom bude uvedené jeho meno a priezvisko, aby sa zabránilo prípadným podvodom. Vzhľadom na pretrvávajúcu nepriaznivú epidemickú situáciu ochorenia COVID-19 termín asistovaného sčítania určí predseda Štatistického úradu SR. Asistované sčítanie potrvá 6 týždňov.

VÝSLEDKY ELEKTRONICKÉHO SČÍTANIA

Na Slovensku prebehlo elektronické sčítanie obyvateľov. Historicky prvé elektronické sčítanie obyvateľov sa začalo 15. februára 2021 a trvalo do 31. marca 2021. Počas tohto obdobia sa elektronicky sčítalo 4 187 obyvateľov obce Teplička nad Váhom, v percentuálnom vyjadrení je to 94,34 %, a to bez ohrozenia na zdraví a bez kontaktu s iným človekom. Na sčítanie pritom postačil aj mobil, tablet, notebook alebo PC.

PRÍNOS A VÝZNAM SČÍTANIA

Sčítanie prináša nenahraditeľné informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach, o životných podmienkach obyvateľov a ich bývaní. Veľký význam pre obec má sčítanie aj z pohľadu výšky podielových daní. Finančné prostriedky obec využíva na rozvojové aktivity.

SKRÍNINGOVÉ TESTOVANIE V OBCI

Z dôvodu zhoršenia pandemickej situácie, narastajúceho počtu pozitívnych obyvateľov, zvyšujúceho sa počtu hospitalizovaných pacientov prebieha dobrovoľný skrining obyvateľov. Týždenne pribudne niekoľko nových prípadov pozitívne testovaných osôb. Testovaním eliminujeme šírenie vírusového ochorenia medzi našou komunitou.

V obci Teplička nad Váhom máme zriadené jedno mobilné odborné miesto v telocvični. Posledné víkendové soboty a nedele vo februári prebiehalo testovanie len na tomto jednom odbornom mieste od 8.00 hod. do 20.00 hod. s dvomi prestávkami cez obed a poobede. Každým testovaním sme sa snažili vylepšiť organizáciu práce testovacieho tímu, zjednodušiť zber vstupných údajov o testovaných osobách, na výstupe čo najrýchlejšie zaznamenať a vytlačiť potvrdenie o testovaní. K tomuto urýchleniu prispela nielen technická podpora, ale aj rezervačný systém. Vďaka nemu si občania našej obce mohli rezervovať termín svojej návštevy na testovanie v danú hodinu. Pripúšťame, že sa niekedy vytvoril dlhší rad čakajúcich, čo u niektorých vyvolávalo nevoľu a nespokojnosť, avšak snažili sme sa často uprednostniť ľudí s ťažkým zdravotným postihnutím, seniorov, ktorí sa nedokázali zaregistrovať. Dlhšie čakanie spôsobilo aj „zabudnutý“ občiansky preukaz, zabudnuté telefónne číslo a pod. S veľkou dávkou trpezlivosti a nádhľadu a tiež aj humoru sa zdravotný a administratívny personál aj hasiči vysporiadali s pripomienkami (poznámkami) niektorých dlhšie čakajúcich občanov.

Ďakujeme všetkým dobrovoľníkom, zdravotníkom, hasičom, prevádzkovému a technickému personálu, zvlášť pánovi Mlejnekovi za bezplatné poskytnutie rezervačného systému, za možnosť elektronickej registrácie prostredníctvom webového sídla obce a zasielanie SMS správ o výsledku testu všetkým, ktorí o to požiadali. Aj týmto opatrením sa eliminuje počet ľudí čakajúcich na výsledok testovania.

Dátum testovania	testovaní	pozitívni	%
31. 10. – 1. 11. 2020 (So a Ne)	2748	50	1,82
7. 11. – 8. 11. 2020 (So a Ne)	2667	26	0,97
23. 1. – 24. 1. 2021 (So a Ne)	1844	5	0,27
6. 2. 2021 (So)	599	1	0,17
13. 2. – 14. 2. 2021 (So a Ne)	1070	4	0,37
20. 2. 2021 (So)	1095	8	0,73
6. 3. 2021 (So)	1327	5	0,38
13. 3. 2021 (So)	1343	2	0,15
20. 3. 2021 (So)	1311	9	0,69
27. 3. 2021 (So)	1330	2	0,15
3. 4. 2021 (So)	1380	7	0,51
10. 4. 2021 (So)	1336	2	0,15
17. 4. 2021 (So)	1411	0	0,00

PREHĽAD VÝVOZU ODPADU

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO V OBCI TEPLIČKA NAD VÁHOM SA RIADI VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝM NARIADENÍM A PROGRAMOM ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA MIKROREGIÓN TERCHOVSKÁ DOLINA. ZBER KOMUNÁLNEHO ODPADU ZABEZPEČUJE SÚKROMNÁ SPOLOČNOSŤ T+T, A.S., ŽILINA.

Druh odpadu v t	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Triedený odpad	142,65	157,80	181,77	200,21	252,40	254,49	291,20	332,27	405,60
Objemný odpad	24,52	58,37	47,41	73,29	88,53	81,00	100,28	109,25	154,36
Komunálny odpad	687,58	668,02	696,25	691,95	856,84	790,65	789,31	745,78	739,15

Tabuľka č. 2 Vybrané údaje vyprodukovaného odpadu obce za jednotlivé roky

Komunálny odpad predstavuje najväčšiu zložku z produkcie. Je preto potrebné sa zamyslieť, čo vhadzovať do čiernych kontajnerov. Ide o to, aby sme množstvo komunálneho odpadu znižovali. V **triedenom odpade** sú zahrnuté množstvá separovaného odpadu (plast, sklo, papier, obaly z kovov, viackompozitné obaly), ako aj oddelené zložky komunálneho odpadu (elektroodpad z domácnosti, batérie a akumulátory). Za vývoz takéhoto druhu odpadu neplatíme v miestnom poplatku. Posled-

nou kategóriou odpadu je **objemný odpad**. Predstavuje množstvo veľkoobjemového odpadu, teda predmety väčších rozmerov, ktoré občania už nepotrebujú a zbavujú sa ich. Za vývoz týchto komodít sa platí, a to nie malá suma. V roku 2020 pri množstve 154,36 tony objemného odpadu obec zaplatila 14 377 eur. Táto suma je súčasťou poplatku, ktorý zaplatí každý občan. Za rok 2020 obyvatelia obce vyprodukovali takmer 2 459 ton všetkého odpadu. Obec výpočtom zistila

mieru vytriedenia odpadu 42,17 %. Podľa tohto percentuálneho podielu vytriedenia sa určuje poplatok za uloženie tony odpadu na skládku. Kým v roku 2020 obec platila 8 eur za tonu odpadu na skládke, v roku 2021 je to už 18 eur/tonu. Poplatok za zber a prepravu zmesového komunálneho odpadu, objemného odpadu, biologicky rozložiteľného odpadu je nezmenený vo výške 85,14 eura/tonu odpadu. Vývoz nebezpečného odpadu je naďalej 900 eur/tonu.

Odpad, ktorý je mimo kontajnera, predstavuje nelegálnu skládku.

Ak je kontajner na stojisku plný, k dispozícii sú kontajnery na ďalších stojiskách v obci.

Jednorazové obaly na jedlo
NEPATRIA do kontajnera
na papier, plasty, kompozity...,
ale **PATRIA**
do **KOMUNÁLNEHO ODPADU**.

TERMÍNY VÝVOZOV KOMUNÁLNEHO ODPADU NA ROK 2021

Občania nepárny týždeň – utorok a streda

5. – 6.	január 2021
19. – 20.	január 2021
2. – 3.	február 2021
16. – 17.	február 2021
2. – 3.	marec 2021
16. – 17.	marec 2021
30. – 31.	marec 2021
13. – 14.	apríl 2021
27. – 28.	apríl 2021
11. – 12.	máj 2021
25. – 26.	máj 2021
8. – 9.	jún 2021
22. – 23.	jún 2021
6. – 7.	júl 2021
20. – 21.	júl 2021
3. – 4.	august 2021
17. – 18.	august 2021
31. august – 1.	september 2021
14. – 15.	september 2021
28. – 29.	september 2021
12. – 13.	október 2021
26. – 27.	október 2021
9. – 10.	november 2021
23. – 24.	november 2021
7. – 8.	december 2021
21. – 22.	december 2021

Zmenšujeme objem odpadu stláčaním tak, aby sme naplnili kontajner na 100 %.

SPRÁVNE TRIEDENIE ODPADU Z CINTORÍNA

Na miestnom cintoríne je osadený polopodzemný kontajner na zmesový odpad z cintorína a štyri druhy farebných 1 100-litrových kontajnerov na separovaný zber.

AKO SPRÁVNE ROZTRIEDIŤ ODPAD Z CINTORÍNA?

- Sklo z kahancov patrí do zelenej nádoby na sklo.
- Plastové obaly zo sviečok znečistené voskom a pohrebné vence patria do zmesového odpadu (polopodzemný kontajner).

Obec plánuje obstaráť veľkoobjemový kontajner pre biologicky rozložiteľný odpad z cintorína (tzv. „zelený odpad“). Do tohto kontajnera patria zelené časti z vencov, kytíc, živé kvety, lístie, prípadne menšie konáre. Podrobnosti o obstaraní kontajnerov a zavedení tohto druhu odpadu sa verejnosť dozvie prostredníctvom miestneho rozhlasu a webovej stránky obce.

JARNÉ UPRATOVANIE

Prvé lúče jarného slnka nás lákajú upratať si svoje obydlia a záhrady. Počas jarného upratovania sa občania obce môžu zbavovať konárov v hrúbke od 7 do 14 cm, kríkov, odrezkov z ihličnatých stromov zo svojich záhrad. Následne sa konáre môžu podrvíť a drevná štiepka sa môže zhodnotiť. Obec Teplička nad Váhom pre svojich občanov pripravila priestor v areáli bývalého družstva na likvidáciu drevenej štiepky. Žiadame vás, aby ste pristupovali k jarnému upratovaniu zodpovedne a dodržiavali pravidlá stanovené obcou.

Bližšie informácie poskytneme v obecnom rozhlase alebo na webovej stránke obce.

ALCHÝMIA TRIEDENIA KOMUNÁLNEHO ODPADU

PLASTY

2

PLASTY MAJÚ NEGATÍVNY VPLYV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE POČAS ICH CELÉHO ŽIVOTNÉHO CYKLU. TEN ZAČÍNA UŽ SAMOTNOU ŤAŽBOU ROPY, KTORÁ JE NEOBNOVITEĽNÝM PRÍRODNÝM ZDROJOM. NASLEDUJE PROCES VÝROBY PLASTOVÝCH OBALOV, KRÁTKE VYUŽITIE A RECYKLÁCIA, SPÁLENIE ČI SKLÁDKOVANIE. ŠKODLIVÉ LÁTKY SA Z NICH DOSTÁVAJÚ DO VZDUCHU, PÔDY AJ DO VODY.

Triedením vyprodukovaného odpadu nielen prispievame k ochrane životného prostredia, ale môžeme aj ušetriť. Obyvatelia miest a obcí platia len za odvoz zmesového komunálneho odpadu, odvoz triedeného odpadu je pre nich zadarmo. Za ten platia dovozcovia a výrobcovia obalov. Časť nákladov na likvidáciu odpadov sa však môže odraziť aj v cene niektorých balených výrobkov. Preto je najlepšie nosiť si do obchodu vlastnú nákupnú tašku, sieťku na ovocie, vrecká na pečivo. Na cesty či turistiku si môžeme pribaliť nápoje do svojej sklenenej alebo antikorovej fľaše, prípadne do termohrnčeka. V dobe internetových nákupov je možné zvoliť bezobalové online obchody.

PLASTY UMIESTŇUJEME DO ZBERNÝCH NÁDOB ŽLTÉ FARBY.

AJ MALÁ ZMENA NÁVYKOV JE POZITÍVNA

Zamysleli ste sa niekedy nad tým, koľko plastových materiálov máte v kuchyni a v kúpeľni? Veľké množstvo z nich môžeme eliminovať kúpou čistiacich a kozmetických produktov v obchodoch, kde nám tekuté prostriedky načapujú do vlastných fliaš alebo do plastových obalov, ktoré budeme používať opakovane. V súčasnosti sú populárne tuhé mydlá aj šampóny v recyklovaných papierových obaloch a tekutá kozmetika v kovových, sklenených alebo bambusových obaloch. Dôležité je uprednostňovať výrobky od slovenských výrobcov, čím nielen podporíme domáci trh, ale aj prispejeme k zníženiu produkcie CO².

Ďalšia vec, neodmysliteľná súčasť našej kuchyne, a to hubka na riad je tiež vyrobená z plastu. Jej alternatívami ľahko dostupnými najmä v internetových obchodoch môžu byť hubky aspoň čiastočne vyrobené z prírodných materiálov alebo lufa, ktorá je kompostovateľná. Ide totiž o usušenú dužinu rastliny Lufa valcovitá, ktorá vzhľadom pripomína cuketu.

Rôzne typy plastov sa nachádzajú aj v oblečení. Je ťažké objaviť v obchode odevy z čisto prírodných materiálov, ale polyester, akryl, polyakryl, elastan, lycru či silon nájdete takmer na každej vísacke. Z týchto látok sa uvoľňujú pri praní mikropasty, ktoré čistiarne odpadových vôd neodfiltrujú, takže sa dostávajú do kolobehu vody v prírode alebo priamo do zásobných nádrží vody.

Všetci poznáme takzvaný party riad, bez ktorého sa nezaobíde nejedna grilovačka či oslava. Jednorazové plastové tanieri, poháre, slamky a príbory najčastejšie skončia po jednom použití v odpadkovom koši a následne v komunálnom odpade. Ak si aj dáme námaľu a riad očistíme od zvyškov jedla, aby sme ho mohli vyhodiť do plastového odpadu, z triediacej linky putuje do zmesového komunálneho odpadu. Party riad je totiž vyrobený z najlacnejšieho druhu plastu, ktorý je zložený z rôznych druhov plastov a obsahuje množstvo chemikálií. Preto je najlepšie používať umývateľné tanieri, príbory a poháre a plastových sa vzdať. Prípadne používať kompostovateľnú alternatívu vrátane slamiek na pitie.

„PLASTY SÚ RECYKLOVATEĽNÉ LEN OBMEDZENÉ, VYHODENÉ V PRÍRODE SA BUDÚ ROZKLADAŤ 100 – 1 000 ROKOV.“

SYMBOLY NA VÝROBKOCH A OBALOCH:

PET (1) – dobre recyklovateľný (napr. plastové fľaše)

HDPE (2) – dobre recyklovateľný (napr. mikrotén, obaly na jogurty, maslo, mlieko a pod.)

PVC (3) – je škodlivý, ťažšie spracovateľný

LDPE (4) – recyklovateľný (tvorí základ igelitových tašiek, umelohmotných košíkov, prepraviek na jedlo)

PP (5) – polypropylén (využíva sa v textilnom priemysle aj ako obalový materiál v priemysle)

PS (6) – polystyrén – do triedeného odpadu patrí len čistý (poznáme ho ako obalový materiál či téglíky na nápoje)

DO PLASTOVÉHO ODPADU PATRIA:

● **plastové fľaše od nápojov a kuchynského oleja** – prázdne, čisté, stlačené s dôrazom na minimalizáciu objemu,

● **plastové obaly a téglíky od potravín** (kečup, horčica, jogurt, smotana, bryndza a iné) – prázdne, neznečistené, s dôrazom na minimalizáciu objemu stlačené,

- **fólie** (bublínková, strečová), plastové tašky a mikroténové vrecká,

- **plastové obaly od liekov** nekombinované s hliníkom či iným materiálom,

- **plastové obaly od pracích a čistiacich prostriedkov a kozmetiky** – čisté, s dôrazom na minimalizáciu objemu stlačené,

- **obalový polystyrén** (nesmie byť znečistený jedlom, nátermi ani stavebným odpadom) – pri veľkom množstve však patrí do zberného dvora, aby zbytočne nezapíňal kontajnery na zberných miestach,

- **plastová lepiaca páska**,

- **platobné a vernostné plastové karty** – je potrebné odstrihnúť čip, ktorý patrí do zmesového komunálneho odpadu.

DO PLASTOVÉHO ODPADU NEPATRIA:

- **plasty znečistené chemickými látkami** (laky, motorové oleje, riedidlá, farby atď.) → zberný dvor,

- **plasty znečistené zvyškami jedál a biologickým odpadom** – do termoobalov sa dostáva tuk z jedla, čím sa stávajú nerecyklovateľnými, plastové fólie a polystyrénové tácky od mäsa, mäsové výrobky a syry → zmesový komunálny odpad,

- **plastové obaly od liekov potiahnuté hliníkovou fóliou** (materiály sa nedajú navzájom oddeliť) → zmesový komunálny odpad,

- **tégliky od teplých nápojov** (je to nerecyklovateľný kompozitný materiál – plastovaný papier, plast, polystyrén) → zmesový komunálny odpad,

- **tuby od zubnej pasty vyrobené z rôznych druhov materiálov** (sú znečistené a kombinované s kovom) → zmesový komunálny odpad,

- **zubné kefky** → zubné kefky so spätným odberom je možné vrátiť do predajne, následne sa z nich vyrábajú koše na triedený odpad do škôl (odberné miesta: www.curaprox.com/sk-sk/kam-mozete-priniest-pouzitu-kefku) → zmesový komunálny odpad – kefky bez možného spätného odberu,

- **vrecká od korenín a potravy pre zvieratá** (obsahujú papier, plast, hliník) → zmesový komunálny odpad,

- **bioplast** (vyrobený z biomasy a nie z ropy), celofán (priesvitná fólia z celulózy) → kompost, zmesový komunálny odpad,

- **guma, káble, hadice, molitan, plexisklo, autoplasty, žalúzie, bazény a nafukovacie bazéniky, fólie zo stavieb** → zmesový komunálny odpad – malý objem, → zberný dvor – veľký objem,

- **podlahové krytiny, plastové okná** → zberný dvor.

AŽ 50 % PLASTOV POUŽIJEME LEN RAZ, A POTOM ICH VYHODÍME.

Produkcii plastového odpadu môžeme zabrániť, ak budeme uprednostňovať výrobky bez obalu, prípadne zvolíme sklenený alebo kovový obal, pretože tie je možné recyklovať donekonečna. Lepšou alternatívou ako plast sú aj papierové obaly, prípadne obaly z kompostovateľných bioplastov (z cukrovej trstiny, kukuričného škrobu a pod.). Ak tovar kupujeme v obale z plastu, najlepšie je zvoliť 100 % recyklovateľný plast, v ktorom sa nenachádza žiadny kompozit – má označenie 7 v trojuholníku a PLA.

TIP

**BEZOBALOVÉ
ONLINE OBCHODY:**

**PRIJEMNEVECI.SK
MENEJODPADU.SHOP
BEZODPADU.SK**

ZDROJ: | Barбора Nedel'ková & Barбора Šablová,
Powered by INCIENT & NATUR-PACK

VO SVETE KAŽDÝ OSLAVUJE OBDOBIE FAŠIANGOV INAK. VEĽKÉ ROZDIELY BY SME NAŠLI UŽ AJ NA DEDINÁCH NA SLOVENSKU. FARBY, ZÁBAVA, HODOVANIE – TO SÚ PRVKY, KTORÉ VŠAK NESMÚ NIKDE NA SVETE CHÝBAŤ. HISTÓRIA FAŠIANGOV SIAHA DO PRED-KREŠŤANSKÉHO OBDOBIA A PATRIA K ZVYKOM SPOJENÝM S PRELOMOM ZIMY.

V minulosti, ako aj dnes sú fašiangy obdobím veselosti, hodovania. Vyrcho- lením je fašiangová zábava s maskami vyjadrujúcimi „svet naruby“, v ktorom sa stierali spoločenské bariéry. Zväčša vychádzajú na január, február, príležitostne na marec, kedy na poliach nebolo toľko ro- boty, ale bol čas na zábavu.

Fašiangy predchádzajú veľkonočnému pôstnemu obdobiu (začínajú sa na Troch kráľov a končia Popolcovou stredou). Vrcholia posledným týždňom pred veľko- nočným pôstom, počas ktorého chodia

maskované družiny so spevom po dedine a vystráajú rôzne kúsky.

Symbolom konca fašiangov je pocho- vávanie basy, pri ktorom sa paroduje sku- točný pohreb.

Každá oblasť, dokonca aj každá dedina má svoje typické masky, tradície a pra- vidlá. Za najarchaickejšie fašiangové mas- ky sa považujú masky, ktoré znázorňovali rôzne zvieratá. Najčastejšia bola maska turoňa (tura alebo býčieho človeka), kozy, medveda a koňa. Dnes sú účastníci sprie- vodu odetí vo folklórnom oblečení daného regiónu.

I trvanie je v iných regiónoch rôzne. Pokým sa v niektorých obciach oddávajú hodovaniu viac dní, iné sa plne vložia do organizácie fašiangovej zábavy, no naj-

častejšie nesmie chýbať fašiangový sprie- vod v maskách cez dedinu.

Pochovávanie basy je ľudová hra, ktorá paroduje skutočný pohreb. Pochovaním basy sa ukončia všetky zábavy, hýrenie a nestriednosť v jedle a pití a začína sa takzvané pôstne obdobie. Ako takéto po- chovávanie basy obvykle vyzerá? Hlavnými postavami sú postavy kňaza, rehtora

„MASKA TUROŇA BOLA NAJČASTEJŠOU FAŠIANGOVOU MASKOU.“

a smútiacich „pozostalých“. Ide, samozrej- me, len o hru, žiadna z týchto postáv nie je skutočná. Basa je obvykle oblečená v bielej ľanovej košeli, vyzdobená čipkami a stužkami a je položená na márach, ktoré tiež bývajú ozdobené rôznymi stuhami a kvetmi. „Kňaz“ vykoná obrad rozlúčky podobne ako pri cirkevnom obraze, ohlási koniec zábavy a nastáva lúčenie s basou, ktorá sa za hlasitého náreku prítomných

„FAŠIANGY PATRIA MEDZI NAJVESELŠIE ZVYKY POČAS ROKA.“

Takto to vyzerá v zákulisi, ráno v prípravni.

Veselica na ulici – 2020.

FS Straník pochováva basu v Domove pokoja Žofie Bosniakovej – 2019.

vynáša von. Basa sa potom „uloží na pôstny odpočinok“.

Posledných šesť rokov oživujú tradíciu fašiangov v našej obci mladí občania. Organizátori nám prezradili niečo zo zákulisia priprav.

Ako ste sa dostali k organizovaniu fašiangov v obci? Mali ste na úvod myšlienku, kam by ste chceli fašiangy smerovať?

Bolo to asi pred šiestimi rokmi, kedy sa Maťo Zajac zamyslel nad tým, že by zobral organizáciu fašiangov do vlastných rúk. Postupne táto myšlienka nadchla aj ďalších a teraz sme na ich prípravu štyria (Matej Zajac, Lucia Kukanová, Janka Jurčová, Jakub Tadesse). Viac hláv prinieslo aj viac nápadov, a tak postupne dostávajú fašiangy v obci nový rozmer.

Na ktorú časť dňa sa osobne tešia samotní organizátori?

Uff, ťažká otázka. Výborné sú momenty s občanmi, keď vidíte vďačné tváre, ktoré ich „vyrušili“ z bežného života, spoznanie ich úžasnej pohostinnosti. Ale najlepší pocit je asi večer, keď deň skončí podľa predstáv. Ľudia vás so spokojným výrazom potľapkávajú po pleci a vy viete, že akcia mala zmysel a pustíte sa do toho aj o rok.

Myslíte, že by sa dala akcia spraviť lepšie, máte dostatočnú podporu či vytvorené podmienky v obci?

Samozrejme, obec je pre nás veľkou podporou, to si veľmi vážime. Bez hmotnej či mediálnej podpory zo strany obce by sme len ťažko vedeli akciu zrealizovať v takej miere. Čo sa týka progresu, vždy to ide lepšie, a to nás práve posúva. Každý rok sa snažíme ísť o level vyššie. Minulý rok považujeme za veľké plus konský povoz, ktorý sme si vždy priali, no keďže v Tepličke o žiadnom nevieme, museli sme ho zadovážiť z blízkej obce, ktorá ho zväčša v daný deň využíva na svoj sprievod.

Čo sa týka osadenstva, navštevujú sprievod tie isté osoby?

Je tam, samozrejme, pevné jadro a osadenstvo sa mení na základe toho, kto má aktuálne chuť a či im to časovo vyhovuje. Účasť je dobrovoľná, vždy sa novým účastníkom potešíme. Ideme cestou „čím viac masiek, tým lepšie“. Predsa len je veselšie, keď sprievod zaplní farbami celú ulicu. Často sa však stáva, že chcú zažiť sprievod „zvnútra“, no ďalší rok už neprídu.

Čo považujete za dôvod, že sa nevrátia?

Na to by ste sa mali opýtať ich. Najpravdepodobnejšie si možno predstavovali niečo iné, treba uznať, že sprievod nie je len o zábave, ale je to aj celkom náročná ak-

Konský povoz oživil fašiangy v roku 2020.

tivita z hľadiska vyčerpávajúceho chodenia po obci. To môže účastníkov prevapíť alebo odradiť, ak mali iné očakávania. Prípadne sú sklamaní z reakcie občanov, ktorí nemajú vzťah k tomuto zvyku alebo naň z mladosti zabudli. Veľakrát sa totiž stane, že aj na dlhej ulici nevyjde na cestu ani jeden obyvateľ, ktorý by sa nechal vytancovať, a to nie je zrovna motivujúce. Na druhej strane je super pocit, keď vidíte utešené tváre detí a našich podporovateľov, ktorí nás už z diaľky vyčkávajú s pohostením a slovami „už sme sa na vás všetci tešili“.

Odkiaľ beriete inšpiráciu? Komunikujete aj s inými obcami?

Snažíme sa vzdelávať, čo sa týka tradícií, ktoré boli každoročnou súčasťou života. Ako iste viete, fašiangy neznamenujú len sprievod dedinou, je to obdobie spájané so zvykmi ako pochovávanie basy. Ešte donedávna pamätníci z iných obcí spomínajú, ako sa hodovalo na počesť fašiangov niekoľko dní. V neďalekých obciach, ako je napríklad Rajecká Lesná, Fačkov či Čičmany, vidíme prvky folklóru, ktoré sú nám blízke. To všetko je pre nás inšpiráciou pri premýšľaní, ako oživiť program na nasledujúce roky.

Ako dlho vám trvá príprava a organizácia tohto podujatia? Od prvého telefonátu až po upratanie neporiadku po zábave?

Ak neberieme do úvahy tohtoročné fašiangy, kedy sme závislí od nariadení vlády, iné roky začíname s prípravou a rezerváciou hlavných účinkujúcich a priestorov začiatkom jesene. Následne sa venujeme príprave masiek, programu a propagácii až do dňa sprievodu, kedy sa snažíme mať všetko pripravené tak, aby sme si fašiangy užili aj my.

Vráťme sa k poslednému ročníku, kedy zábava vyvrcholila v Športklube. Aké ste mali dojmy z akcie?

Považujete ju za úspešnú? Nebáli ste sa pustiť do večernej akcie vo verejnom priestore?

Priznáme sa, považovali sme to za výzvu. Z každej strany sme počúvali, že Športklub síce vítal často návštevníkov plesov a iných spoločenských udalostí, no pre akcie takéhoto typu sa zrejme nenašli odvážlivci, ktorí by si zobrali na plecia zodpovednosť počas voľnej zábavy. A tak sme so štipkou odvahy, riskovania a šťastia zažili Fašiangovú veselicu, ktorá nám a účastníkom toľko chýbala, pár týždňov predtým, ako sme sa zavreli v našich domácnostiach pre pandémiu. Dalo by sa povedať, že dodnes žijeme z výborných spomienok na (nielen z nášho pohľadu) vydarenú akciu.

TEXT: | Mgr. Lucia Kukanová, Mgr. Kamila Dubovická, Ľudmila Gulášová, Janka Kolencíková

VEĽKONOČNÉ JEDLÁ

Prípravy jedál vrcholia vo Veľkom alebo Svätom týždni, ktorý sa začína Kvetnou nedeľou. Zachovala sa tradícia zeleného jedla počas Zeleného štvrtka, varili sa – špenát, žihľava, kel alebo kapusta. Tieto mali podporiť zdravie a vitalitu človeka. Typické veľkonočné jedlá, ktoré sa pripravovali, boli koláče – záviný plnené makom, tvarohom, hruškami (kamenáčkami, ktoré sa vysušili, pomleli) namiesto lekváru. Varila sa huspenina len z domácich zdrojov po zabíjačke. K nej sa piekla sladká baba (bola žltučká len z domácich surovín – vajcia, múka a maslo). Aj sladký mazanec (sladký kysnutý koláč podobný vianočke), veľkonočný baranček alebo zajačik patria na veľkonočný stôl.

NOVÁ JAR

JAR SA ZAČÍNA TICHOM. AKO NA ZAČIATKU SVETA SA Z MLIEČNYCH HMIEL A SNEHOVÉHO MORA VYNORÍ ZEM, ČISTÁ A JASNÁ AKO PRVÁ SPOMIENKA Z DETSTVA. ČLOVEK SPÄTÝ S PRÍRODOU VŽDY ŽIVO REAGOVAL NA PROCESY, KTORÉ V NEJ PREBIEHALI: VIE, ŽE JAR JE VŽDY BOJ DOBRA A ZLA. SÚBOJ ŽIVOTA A SMRTI. KAŽDÉ VÍTAZSTVO JARI JE PRÍLEŽITOSŤ PRE KORUNU TVORSTVA ZAČÍNAŤ ZNOVA. VEĎ Z KAŽDEJ NOVEJ BRÁZDY RASTIE JEHO SILA, ODVAHA A VÔĽA K ŽIVOTU. NIE JE TO VŠAK LEN SILA VYCHÁDZAJÚCA Z PRÍRODY, KTORÁ NAPŇA ČLOVEKA NOVÝM ELÁNOM. DÔVOD JE PREDOVŠETKÝM ÚPLNE INÝ. POZRITE!

V povestnom londýnskom múzeu Madame Tussauds sú vystavené voskové figuríny perfektnej kvality tých osôb, ktoré sa hlboko zapísali do ľudských dejín. Sú to figuríny ľudí, ktorí chodili po tejto zemi a niečo pre tento svet znamenali. Lenže ich časy už pominuli. Zostala len vosková pamiatka.

Je zaujímavé, že keby sme akokoľvek pozorne hľadali, medzi nimi v žiadnej kategórii nie je postava Ježiša Krista, ktorého historickosť nemožno poprieť.

Pri hľadaní by nás mohla napadnúť otázka anjela ženám pri Ježišom hrobe: „Prečo hľadáte živého medzi mŕtvymi? Niet ho tu. Vstal z mŕtvych!“ Áno, to je dôvod našej úprimnej radosti, ktorú prežívame v týchto dňoch a ktorá nám dáva elán do nového života.

Nejde len o fikciu, veď viera v Ježišovo zmŕtvychvstanie sa nezakladá na prázdnom hrobe a niekoľkých plachtách. Že Kristus vstal z mŕtvych, o tom máme dosť dôkazov, ktoré by nás nemali nechať v pochybnostiach. Stretáva sa so svojimi apoštolmi. Ukazuje sa ženám, zjavuje sa viac ako päťsto ľuďom, stretáva sa so Šavlom.

Apoštolí vždy ľudsky vylakani po tejto udalosti, pretože sa stretli so živým Kristom, videli ho, rozprávali sa s ním, stolovali, neváhali preňho aj zomrieť.

Na základe ich svedectva veľký vedec Louis Pasteur zvolal: „Ja verím svedkom,

ktorí za svoje svedectvo položili aj život.“

Nemohol o tejto skutočnosti mlčať takmer súčasník Ježišov Jozef Flavius, židovský dejepisec: „Keď ho Ježiša na naliehanie našich popredných mužov smrťou potrestal Pilát, ďalej sa ho pridŕžovali tí, čo ho predtým poznali. Zjavil sa im totiž na tretí deň živý.“

Chápem, že tieto argumenty by hádam stačili na podopretie našej viery. Ale nijako nestačia na to, aby nám spôsobili vieru. Pretože viera je viac než rozumové uznanie, že Ježiš Kristus vstal z mŕtvych. Viera je osobný vzťah k Zmŕtvychvstalému.

Arnold Lunn, anglický spisovateľ, však hovorí, že z tisíc katolíkov sotva traja vedia obhájiť Kristovo zmŕtvychvstanie.

**„TAK MÁLO ĽUDÍ VIE
POVEDAŤ, ČO PRE NICH
ZNAMENÁ VIERA
V ŽIVÉHO KRISTA!
AKO JE TO S NAMI?“**

Možno ste sa, milí priatelia, už nad tým zamysleli, čo vám prináša viera v živého Ježiša, čo vám dáva náboženstvo v každodennom živote.

Iste to vieme, ale často na to zabúdame v uponáhľanom spôsobe života. Viera v živého Krista nám ukazuje správnu cestu. O nič nás neukracuje. Pomáha

Predzvest' jari

nám len odstraňovať z nášho života, z našej osobnosti a charakteru to, čo doň nepatrí, čo sa nezrovnáva s dôstojnosťou človeka. Vlieva novú silu a optimizmus ísť ďalej, aj keď človek nechápe prečo.

**„VIERA V ŽIVÉHO KRISTA
NÁM UKAZUJE SPRÁVNNU
CESTU.“**

Zmŕtvychvstanie Kristovo však ide ďalej. Nezostáva len pri pozemskom živote. Veľkej noci vďačíme za našu nádej, ktorá prekračuje naše zmyslové poznanie. Vďačíme jej za naše osobné budúce zmŕtvychvstanie, za večný život.

Zmŕtvychvstalému vďačíme i za to, že naše cintoríny nie sú miestom zúfalstva a beznádeje. V žiari Ježišovho hrobu chápeme, že každé utrpenie sa mení vo víťazstvo, naša smrť v život a náš Veľký piatok vo večnú Veľkú noc.

**„VEĽKEJ NOCI VĎAČÍME
ZA NÁŠ VEČNÝ ŽIVOT.“**

Kristus vstal z mŕtvych. Začal nový život, ktorý už nekončí. To je realita. My, ktorí mu veríme, s ním začíname novú etapu nášho života. Nový jar.

Požehnaný čas vám zo srdca želá a vyprosuje

Mgr. Pavol Špita, dekan

PATRÓN OTCOV, TESÁROV, ROBOTNÍKOV, ZOMIERAJÚCICH... SVÄTÝ JOZEF (19. MAREC)

V TOMTO ROČNÍKU OBEČNÝCH NOVÍN VÁM PREDSTAVÍME VÝZNAMNÝCH SVÄTÝCH A PATRÓNŮV V OBDOBÍ, KEDY NOVINY BUDÚ VYCHÁDZAŤ. V TOMTO ČÍSLE VÁM PRIBLIŽÍME ŽIVOTOPIS SV. JOZEFA, KEĎŽE SVÄTÝ OTEC VYHLÁSIL ROK SV. JOZEFA PRI 150. VÝROČÍ JEHO TITULU PATRÓNA CIRKVI.

O svätom Jozefovi sa v evanjeliách veľmi málo hovorí. Pochádzal z kráľovského rodu, bol potomkom kráľa Dávida. Narodil sa v Betleheme, no neskôr sa presťahoval do Nazareta, pravdepodobne kvôli práci. Bol chudobným tesárom. V Nazarete sa zasnúbil s Máriou už v pokročilom veku. Keď Mária počala, ukázal sa Jozefov charakter. Rozhodol sa, že ju radšej potajomky prepustí, aby jej neublí

žil. Vtedy sa mu zjavil Pánov anjel a povzbudil ho, aby si ju nebál zobrať za manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je od Boha. Jozef poslúchol.

Ďalšia zmienka o sv. Jozefovi je vtedy, keď Mária porodila svoje dieťa – Ježiša, dlho očakávaného Mesiáša. Jozef vždy vystupuje ako hlava rodiny, ako ten, ktorý sa má zodpovedne postarať o svoju rodinu. Na štyridsiaty deň išli do Jeruzalema,

aby obetovali Ježiša v chráme Bohu. Potom sa vrátili do Betlehema. Do Nazareta zrejme nechceli ísť kvôli jeho neslávnej povesti. V evanjeliu sa spomína aj príbeh mudrcov, ktorí prišli do Betlehema pokloniť sa kráľovi. Bolo to asi dva roky po narodení Ježiša. Keďže kráľ Herodes potom číhal na život malému Ježišovi, Jozef sa zobrať s celou rodinou do Egypta. Tradiícia hovorí, že tam sa usídlili v niektorej zo židovských osád, asi na severovýchode od Káhiry. Keď nebezpečenstvo pominulo, vrátili sa z Egypta, ale usadili sa v Nazarete, keďže krutovláda Herodesovho nástupcu Archelaa pokračovala.

Ďalej sa sv. Jozef spomína už iba raz,

a to keď sa dvanásťročný Ježiš stratil v chráme. Táto krátka správa hovorí o tom, že Svätá rodina viedla usporiadaný život – každý rok chodievali do chrámu, ako kázal židovský zákon. V ďalších rokoch sa Ježiš vyučil popri Jozefovi tesárskemu remeslu.

Viac zmienok v Evanjeliu o sv. Jozefovi nemáme. Nezachytávajú ani jedno jeho slovo. Nevieame ani to, kde a kedy zomrel. Asi sa to stalo ešte pred verejným vystúpením Ježiša.

Na celom svete je rozšírená úcta k sv. Jozefovi – svätci, ktorý je hlavou Svätej rodiny a ochrancom svätej Cirkvi.

„ROK SV. JOZEFA JE PRÍLEŽITOSŤOU NAČERPAŤ BOŽIU MILOST' CEZ ODPUSTKY.“

Pápež František vyhlásil mimoriadny Rok sv. Jozefa pri príležitosti 150. výročia vyhlásenia ženicha Panny Márie za patróna celej Cirkvi. Svätého Jozefa opisuje charakteristikami „milovaný otec“, „nežný a láskavý“, „poslušný“, „prijímajúci“, „tvorivo odvážny“, „pracovitý“ a držiaci sa v úzadí – „v tieni“.

MODLITBA K SVÄTÉMU JOZEFovi

Svätý Jozef, pestún Ježiša Krista a opravdivý ženich Panny Márie, oroduj za nás a za tých, ktorí tento deň (túto noc) umierajú.

ZDROJE: www.vaticannews.va,
www.zivotopisysvatych.sk,
www.katolickenoviny.sk

ČAS PLYNIE...

Je to už rok, čo medzi nás zavítala korona a s ňou postupné obmedzenia stretávania sa v rodinách, zatváranie kostolov, škôl, obchodov. Všetko sme vydržali, aj keď to bolo niekedy veľmi ťažké.

Na Vianoce sme dostali obrovské množstvo darčiekov od cudzích i známych. Zamestnanci domova sa nám venovali, pripravili pre nás krásne sviatočné chvíle. Veľmi nám chýbajú naši blízki, priatelia, deti zo škôl, ktoré nás často navštevovali. Boli fašiangy – maškary, pochod masiek, spev, zábava, to všetko absentovalo. Ale dôležité je, že sme všetci negatívni.

S príchodom jari čakáme aj na lepšie časy. Tešíme sa, keď sa otvoria kostoly, tešíme sa na záhradu, prvé kvietky i spev vtáčikov. Dúfame, že sa u nás zas ozve detský dŕavot, smiech, spev a uvidíme konečne našich blízkych. Veríme, že sa život vráti do starých kolají a my sa budeme tešiť z obyčajných vecí a z každého obyčajného dňa.

Ďakujeme všetkým, ktorí na nás nezabúdajú.

V mene obyvateľov DPŽB
Ľudmila Kadašiová

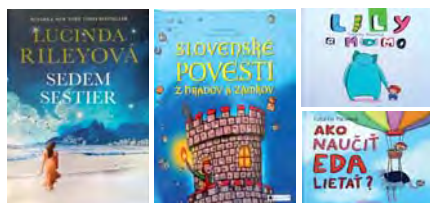
KNIŽNICA OPÄŤ VÍTA ČITATEĽOV

Aktivity v obecnej knižnici počas roka 2020 boli obmedzené kvôli opatreniam súvisiacim s pandemickou situáciou na Slovensku, aj napriek tomu si naši čitatelia našli cestu, ako navštíviť knižnicu.

Prichádzali malí i veľkí, jednotlivo i po skupinách, prichádzali rodičia s deťmi aj seniori. Z ich tváří sa dala vyčítať radosť, že si môžu po dlhšom čase požičať knihu svojho obľúbeného autora či obľúbený žáner. So zhoršujúcou sa situáciou museli byť knižnice zatvorené, nevynímajúc ani našu obecnú. Po dlhšej prestávke sa opäť 8. februára sprístupnili priestory obecnej knižnice pre čitateľov za dodržiavania prísnych hygienických a epidemiologických opatrení. **Vstupovať do priestorov knižnice môže najviac 1 používateľ s platným potvrdením o negatívnom teste na COVID-19, prípadne s potvrdením o očkovaní či prekonaní ochorenia.** Maloleté osoby môžu vstúpiť len v sprievode dospelého, ktorý spĺňa vyššie uvedené podmienky. Všetkým čitateľom a návštevníkom obecnej knižnice ďakujeme, že rešpektujete nariadenie, chránite nielen seba, ale aj vaše okolie.

Štatistika Obecnej knižnice v Tepličke nad Váhom za rok 2020

Ročný prírastok knižničných jednotiek	216
kúpou	196
darom	20
Výpožičky	1 938
absenčné	1 602
prezenčné	336
V tom	
Odborná literatúra pre dospelých	47
Beletria pre dospelých	1 032
Odborná literatúra pre deti a mládež	51
Beletria pre deti a mládež	767
Periodiká	41
Počet návštevníkov knižnice za rok 2020	957
Príspevky, dotácie, granty, dary pre knižnicu v eurách	8 988,84

Každoročne sa dopĺňa knižničný fond o nové a zaujímavé publikácie. O tom, ktoré publikácie, aký žáner by ste chceli nájsť na knižničných policiach, môžete rozhodnúť aj vy, ak sa zapojíte do ankety a odpoviete na otázku:

1. AKÚ KNIHU BY STE CHCELI NÁJSŤ V KNIŽNICI?

2. AKÝ JE VÁŠ OBLÚBENÝ ŽÁNER (napríklad romantický, historický, detektívny, sci-fi, životopisný román...)

Svoje odpovede posielajte na e-mail: kniznica@teplikanadvahom.sk alebo písomne na adresu obecného úradu. V predmete uveďte názov „KNIHA“. Tešíme sa na vaše podnety a aj návštevu v priestoroch knižnice.

Ing. Viera Majerčíková, knihovníčka

PODPORA ZA ZÁCHRANU A OBNOVU SZ VEŽE

Projekt s názvom „Severozápadnú vežu kaštieľa zdobí medená cibula“ sa uskutočnil vďaka finančnej podpore Nadácie SPP. Finančný príspevok vo výške 5 000 eur získalo občianske združenie Revitalizácia kaštieľa Teplička nad Váhom na obnovu strechy veže a jej bočných striech s cieľom zachovania kultúrnych hodnôt.

Od júla 2020 prebieha verejná zbierka na „Obnovu strechy SZ veže Kaštieľa Teplička nad Váhom“ s trvaním do 21. júna 2021. Na zbierkový účet k 31. 12. 2020 prispeli občania, firmy, samospráva sumou 3 068,71 eura, za čo im úprimne ďakujeme. Okrem zbierky združenie získalo finančné príspevky z darov, grantov a dotácií, pričom neoceniteľnou pomocou bolo materiálne zabezpečenie, poskytnutie prác a služieb zo strany stavebných spoločností, firiem poskytujúcich služby ako prenájom autožeriavu, lešenia a pod.

Práce na dokončení spodnej časti strechy veže, pokrytie medeným plechom a pokrytie bočných striech škridlou budú pokračovať aj v tomto roku.

DOBRÁ NÁLADA NÁS NEOPÚŠŤA ANI V ŤAŽKÝCH CHVÍĽACH

OD 26. OKTÓBRA CHODBY ŠKOLY POMALY STÍCHLI. ŽIACI II. STUPŇA SA ZAČALI UČIŤ Z DOMU ONLINE - DIŠTANČNE. I. STUPEŇ SA VYUČUJE PREZENČNE, S MALÝMI VÝNIMKAMI AJ DIŠTANČNE. KVÔLI PANDEMICKÝM OPATRENIAM SA ŽIACI Z INÝCH TRIED NEMÔŽU STRETÁVAŤ NA CHODBÁCH ŠKOLY. ABY NÁLADA V ŠKOLSKOM ZARIADENÍ BOLA VESELŠIA, VYMYSLELI SI S PANI UČITEĽKAMI KRÁSNE AKTIVITY...

ANGLIČTINA TROŠKA INAK „ENGLISH CAN BE FUN!“

Pečenie i zdobenie medovníkov a anglický jazyk? Určite sa zamýšľate nad tým, ako to spolu súvisí. My štvrtáci vám dokážeme, že je to možné. Po slovensky napísaný recept na medovníčky sme si preložili do angličtiny a mohli sme sa pustiť do pečenia. Pani učiteľky nám pomohli s cestou a polevou, ktorú sme použili na zdobenie našich výtvorov.

Počas hodiny anglického jazyka sme si cesto vyvaľkali, vykrojili aspoň jedného perníkového mužíčka (Gingerbread man) a ozdobili sme ho polevou. Vďaka tejto zábavnej hodine celá škola rozvonila vianočnou perníkovou vôňou.

NAJKRAJŠIE VIANOČNÉ DVERE

Aby sa žiakom na prvom stupni príjemnejšie čakalo na príchod Vianoc,

pani učiteľky si pre nich pripravili súťaž o najkrajšie vianočné dvere. Nápaditosť a originalita sa medzi nekládli a žiaci 1., 3. a 4. ročníka ozdobili dvere svojej triedy naozaj nádherne. Pre obmedzenia sa súťaže nemohli zúčastniť všetky triedy, preto sa členovia poroty rozhodli, že všetci budú víťazmi.

ŠTEDROŠŤ ŽIAKOV A RODIČOV NAŠEJ ŠKOLY

Žiacka školská rada ZŠ s MŠ Teplička nad Váhom v spolupráci s neziskovou organizáciou Robme radosť vyhlásila v novembri dobročinnú zbierku s názvom „Vianoce z krabičky“. Zbierka darčiek pre deti z detských domovov a zo sociálne znevýhodnených rodín prebiehala od 15. novembra do 5. decembra 2020. Darovať mohli hračky, knihy, elektroniku, bižutériu, písacie potreby a iné darčeka, ktoré pekne zabalili, označili a odovzdali na zbernom mieste v našej škole. Ďakujeme všetkým, ktorí sa do tejto milej zbierky zapojili a odovzdali veľmi veľa škatuliek, ktoré potešili deti z Centra pre deti a rodinu v Piešťanoch a Pečeňadach.

SÚŤAŽE A AKTIVITY V 1. POLROKU

Naši žiaci sa aj napriek nepriaznivej situácii a dištančnej výučbe zapájajú do rôznych aktivít a súťaží, ktoré často prebiehajú online formou. Veľmi sa tešíme z úspechu Tatiany Kolmanovej, žiačky 9. A, ktorá sa zúčastnila okresného kola olympiády z anglického jazyka. Online olympiáda prebiehala 13. januára 2021 a Tatiana sa stala jej úspešnou riešiteľkou. Zapojili sme sa aj do súťaže Čitateľský oriešok, Rozprávková Žilina, do projektu Záložka do knihy spája školy, vedomostnej súťaže Všetkovedko, Pytagoriáda a iBobor, v ktorých sme mali veľa úspešných riešiteľov. Ďalšie súťaže a aktivity nás čakajú aj v druhom polroku, preto dúfame, že sa ich budeme môcť zúčastniť buď dištančne, alebo prezenčne.

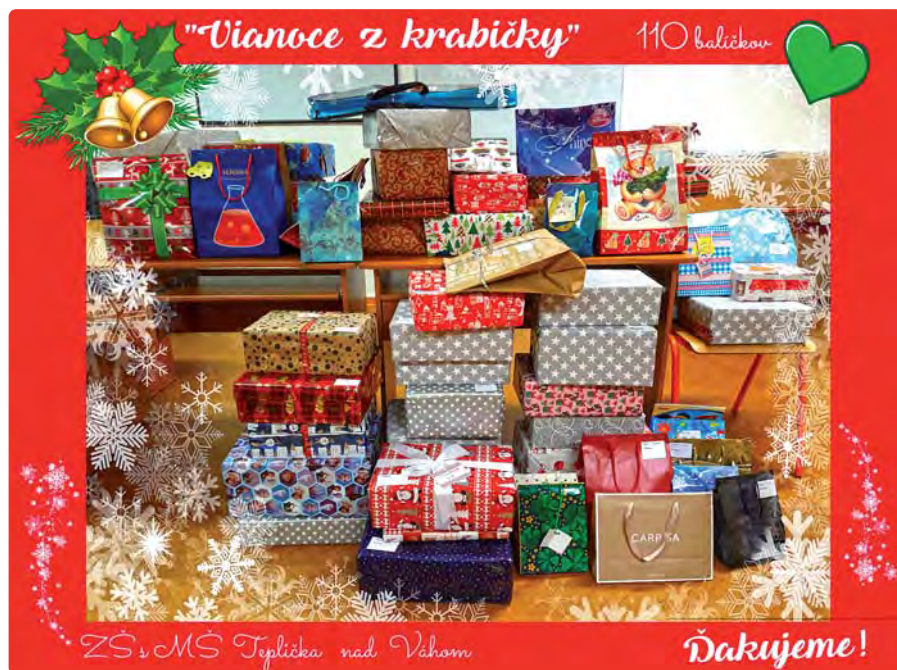
TEXT: | Mgr. Natália Hogajová
FOTO: | Mgr. Katarína Hodasová

Voňavé medovníčky skrášlili nielen hodinu anglického jazyka, ale aj rozvoňali celú školu.

Žiaci I. stupňa si zasúťažili medzi sebou o najkrajšie vianočné dvere.

Darčeka z krabičky putovali pre deti z Centra pre deti a rodinu v Piešťanoch a Pečeňadach.

RADOŠŤ V OČIACH DETÍ

PO ZIMNÝCH PRÁZDNINÁCH SA Z DÔVODU NEPRIAZNIVEJ EPIDEMIOLOGICKEJ SITUÁCIE OTVORILI BRÁNY MATERSKEJ ŠKOLY LEN PRE DETI RODIČOV PRACUJÚCICH V KRITICKEJ INFRAŠTRUKTÚRE A TAKTIEŽ PRE DETI, KTORÝCH RODIČIA NEMOHLI PRACOVAŤ Z DOMU. HOCI ICH BOLO MÁLIČKO, RADOŠŤ Z TOHTOROČNEJ ZIMY BOLA NEOPÍSATEĽNÁ...

Perinbaba tento rok nebola skúpa a snehovú nádielku priniesla. Tak si mohli deti užiť veľa zábavy v záhrade materskej školy, ale taktiež mimo nej. Pani učiteľky pripravovali rôzne aktivity so snehom a na snehu. Hneď po prvých vločkách a výdatnejšom snežení vyťahovali klzáky a dosýta sa vyšantili. Nezabudli ani na guľovačku a anjelikov v snehu. Zimné radovánky si deti naozaj užili.

Stavanie snehuliaka a sánkovačka sú azda najčastejšie činnosti, ktoré sa nám vynárajú z detstva pri slovíčkach sneh a zima. A možno už prešlo pár rokov, odkedy sme navštevovali materskú školu my, snehuliak a zima stále k sebe neodmysliteľne patria a tešia sa obľube našich najmenších detičiek doteraz.

Naši škôlkari sa učia o zvieratkách v lese, ktoré celú zimu prespia, ale aj o tých, ktoré potrebujú našu pomoc. Nezabúdame ani na vtáčiky, ktoré prikrmujeme nielen v lese, ale aj v areáli našej MŠ. Do krmidiel im sypeme dostatok zdravých semienok, aby k nám zaví-

Už je biela ulica, bude dobrá sanica...

tali vždy, keď budú mať chuť na niečo dobré. A deti z nich majú obrovskú radosť. Pozorujú ich krásne sfarbenie a stávajú sa kamarátmi s ríšou zvierat. Vedia, že za ich starostlivosť sa nám na jar odvdáčia krásnym spevom. Ale na

Kopa snehu dietky láka, postavíme snehuliaka...

teplé dni si musíme ešte počkať a dotedy sa budeme o vtáčiky s radosťou starať.

Najväčšia radosť prišla na začiatku februára. Škôlka mohla opäť privítať všetky svoje detky. To bolo radosť! Kamaráti si vyrozprávali všetky svoje zážitky a už teraz sa môžu tešiť na krásne aktivity, ktoré im pani učiteľky v najbližšom období v materskej škole pripravujú.

TEXT: | PeaDr. Monika Ugorová, zástupkyňa RŠ pre MŠ
FOTO: | archív MŠ

Vtáčik, vtáčik príleť k nám, ja ti niečo prichystám...

ZÁUJMOVÉ ÚTVARY POKRAČUJÚ DIŠŤANČNE

Vzhľadom na aktuálnu situáciu záujmové útvary Centra voľného času Teplica nad Váhom pokračujú od 11. januára 2021 dišťančnou formou. Ide hlavne o krúžky: Anglický jazyk pre základné školy, Cvičenia z matematiky, Cvičenia zo slovenského jazyka.

Všetkým účastníkom dišťančného vzdelávania ďakujeme za ich aktívnu účasť.

Mgr. Anna Bolčeková,
riaditeľka CVČ Teplica nad Váhom

POSTREHY ZO ŽIVOTA ZŠ Ž. BOSNIAKOVEJ

SPOMIENKY NA MINULÉ ČASY NÁM VYČARIA ÚSMEV NA PERÁCH A RADOSŤ V SRDCI.

Ked sme v decembri odchádzali na vianočné prázdniny, pociťovali sme nostalgii za minulým adventným časom, ktorý býval nabitý aktivitami. Deti sa pripravovali na **akadémiu**, kde sa mohli prezentovať svojím talentom pred rodičmi a aj širokou verejnosťou. Usilovne vyrábali darčeky, ktoré následne predávali na **vianočných trhoch**. Najviac im však chýbala **Jasličková pobožnosť** v kostole, kde privítali malé dieťa, Ježiška v jasličkách, peknými piesňami a recitáciami.

V januári žiaci už mávali **postaveného** obrovského **snehuliaka** pred budovou školy. Keď počasie prialo, tak sa vyšantili na snehu. Je nám nesmierne ľúto, že nám krúžky nefungujú, lebo boli nielen zábavné, ale aj edukatívne. Zaujali pohybom, kreativnosťou, ale nie menej dôležité boli aj vzťahy medzi deťmi, ktoré boli často iné než v škole.

Super akciou bol aj **lyžiarsky výcvik**, ktorý prebiehal mimo domova. Nebol len o lyžovaní, ale aj korčuľovaní na ľade, prípadne bežkovaní. Počas **fašiangov** sa deti vybláznili na diskotéke v Športklube.

„**ČLOVEK SI ZAČNE VÁŽIŤ NIEČO, AŽ KEĎ O TO PRÍDE.**“

DIŠTANČNÉ VYUČOVANIE

Aj keď vyučujeme online (na I. stupni štyri hodiny, na II. stupni päť hodín denne), chýba nám spätná väzba. Nie každý si vie predstaviť prípravu učiteľa na online hodinu a jej priebeh. Niektorí žiaci sú snaživí a zapájajú sa so zánietením, aby získali nové vedomosti. Iní sa skrývajú za technické nedostatky – nefungujúca kamera, mikrofón, slabý signál a podobne. Škola ponúkla možnosť zapožičania tabletov tým, ktorí ich nemajú, alebo disponujú slabším technickým vybavením. Nie všetci využili túto ponúknutú pomoc.

„**ONLINE VYUČOVANIE BÝVA PRE UČITEĽA NÁROČNÉ. NIEKEDY CHÝBA SPÄTNÁ VÄZBA.**“

Od rodičov máme kladné a veru niekedy aj záporné ohlasy na takúto výučbu. Ale žiaci ani rodičia si často neuvedomujú, aké je to aj pre učiteľov náročné. Žiaci by si mali uvedomiť, že sa učia sami

pre seba. Radi by sme boli, keby sa nedostatky pokúsili riešiť s príslušnými učiteľmi. Určite by sme sa vyhli mnohým nedorozumeniam.

ÚSPEŠNÍ RIEŠITELIA ŠKOLSKÝCH SÚŤAŽÍ

Škola sa zapojila aj do online súťaží. Predstavujeme vám našich úspešných riešiteľov:

V Pytagoriáde:

tretiaci: Cesneková Šárka, Hreusová Linda, Čatlošová Timea, Náčiniaková Karmen

štvrtáci: Štefanatný Dalibor

piataci: Sňahničanová Nela, Riška Matej, Ševčík Samuel

šiestaci: Ďurkovský Michal, Majerčíková Veronika, Maliňák Marko, Burger Martin, Bušík Jakub

siedmáci: Mráziková Eliška

ôsmáci: Púček Tobiáš Milan, Pobiják Daniel, Kasáková Ema

Technickej olympiády sa zúčastnili:

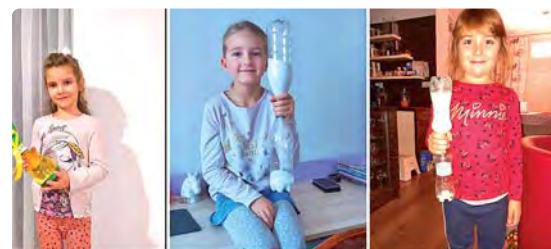
- v rámci kategórie „A“ (8. až 9. roč.) **Dušan Poliak a Šimon Beniač,**
- v kategórii „B“ (5. až 7. roč.) sa výborne prezentoval **Tomáš Mravec** zo 7. A, ktorý skončil na peknom 3. mieste.

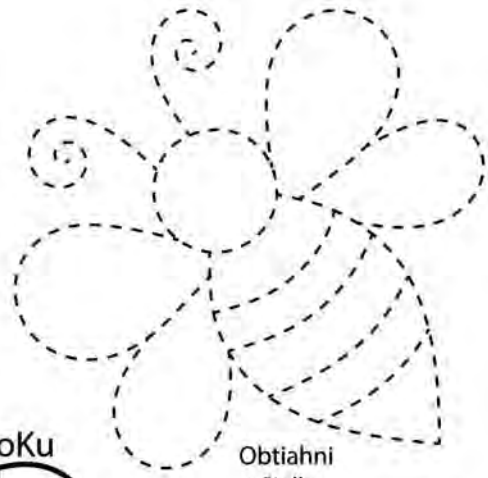
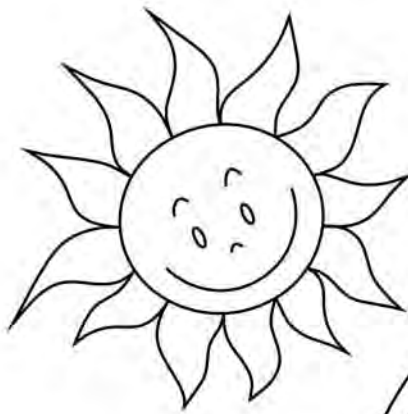

A čo do budúcnosti? Dúfajme, že ochorenie sa eliminuje a my nielenže nastúpime do školy, ale budeme môcť absolvovať aj školu v prírode a v rámci krúžkov poznávať náš krásny región. Najkrajšia a najväčšia túžba je, že si budeme vážiť školu, vzdelávanie, zdieľanie slobody a voľnosti so spolužiakmi a predovšetkým hodnotu zdravia.

Kolektív pracovníkov ZŠ Ž. Bosniakovej

Práce žiakov 1. a 3. ročníka počas dištančného vzdelávania

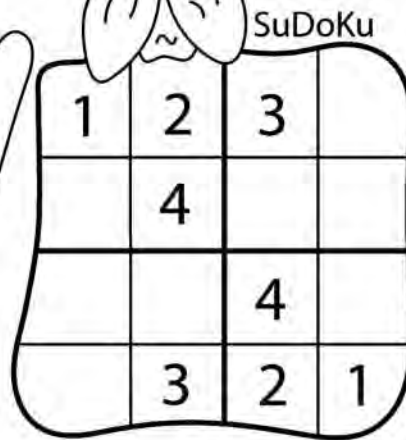

Obtiahni
včielku.

Napíš jaré mesiace.
Pomôž si písmenkami
v kvietkoch.

Zoraď vajčka od najväčšieho
po najmenšie. Poradie napíš
do kvietkov.

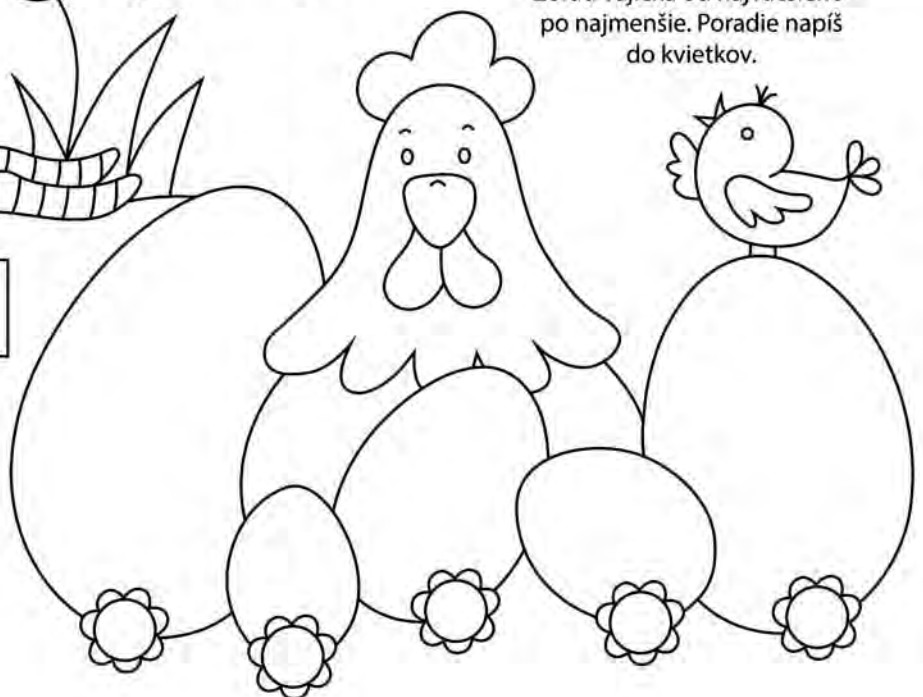

Spočítaj všetky
včielky na obrázku.

NASEDETICKY.SK
PRE ÚSMEV VAŠICH DEŤÍ

Pripravila: Danka Vitálošová

POZITÍVNA MOTIVÁCIA, AKO STRÁVIŤ PEKNÉ CHVÍLE V NEČASE OCHORENIA COVID

V AKTUÁLNOH KORONOVOM OBDOBÍ SA K NÁM OPAKOVANE DOSTÁVAJÚ NEGATÍVNE INFORMÁCIE A VEĽMI MÁLO RÁD A ODPORUČENÍ, AKO PREKONAŤ SÚČASNÉ OBDOBIE ASPOŇ TROCHU PRÍJEMNE A V RÁMCI ZDRAVÉHO ŽIVOTNÉHO ŠTÝLU. PRETO SME SA ROZHODLI DO NAŠICH NOVÍN PRINIEST MOTIVÁCIU, AKO LAHKO ZÍSKAŤ RADOŠŤ ZO ŽIVOTA. JEDNOU Z MOŽNOSTÍ JE POHYB, KTORÝ JE NAJDOSTUPNEJŠÍ, NAJLACNEJŠÍ A PRIJATEĽNÝ V RÁMCI EPIDEMIOLOGICKÝCH HĽADÍSK. JE TO BEH.

Jar je ako stvorená na pohyb. Ak vás láka behanie, začnite postupne a s rozumom, aby vám neškodilo ani vás neodradilo. Na začiatok je potrebné osvojiť si pár užitočných rád, aby behanie nemalo pre vás škodlivý vplyv, ale len blahodarné účinky.

UŽITOČNÉ RADY NA ZAČIATOK:

- Ak ste v behaní nováčik, mali by ste začať pozvoľna a nie dlhšie ako polhodinu. Spočiatku to určite nepreháňajte s rýchlosťou. Tempo by malo byť také, aby ste sa počas behu mohli rozprávať.
- Pre začiatočníkov je lepšie najprv striedať beh s chôdzou. Napríklad 5 minút bežte a 3 minúty kráčajte, potom zase beh a zase chôdza. Tento rytmus opakujte počas 20 až 30 minút.
- Na začiatok je vhodné behávať 2 až 3-krát týždenne po polhodinke, aby si organizmus zvykol na záťaž. Postupne čas behu predlžujte, prípadne pridajte jeden tréning navyše.
- Pred behom sa vždy najprv rozcvič-

te. Rozhýbať treba celé telo, aby sa ponaťahovali svaly a šľachy. Je to dôležité preto, aby sa pri rýchlejšom behu nezatiahol, prípadne neroztrhol sval či šľacha.

- Strečing je potrebný aj po tréningu, aby sa svaly namáhané počas behu uvoľnili. Strečing by mal trvať najmenej 10 až 15 minút.
- Ak máte nadváhu, nezačnite hneď behať. Najprv znížte hmotnosť povedzme jazdou na bicykli. Až potom môžete začať s behom a naozaj opatrne, s postupným predlžovaním vzdialenosti.
- Pri behu je veľmi dôležitá obuv. Mnohí začínajúci bežci robia chybu, keď si namiesto funkčnej obuvi vyberú tenisky podľa vzhľadu. Keď to bude možné, zájdite do športovej predajne, kde vám zmerajú nášlap a odporučia vhodnú obuv. Ak si ju kupujete sami, vezmite si o číslo väčšiu. Na oblečenie je lepšia funkčná bielizeň ako bavlnená. Funkčné oblečenie vám behanie spríjemní, naopak, prepotené bavlnené oblečenie vás bude len chladíť.

- Pokiaľ ide o pitný režim, ak nebežíte dlhšie ako hodinu a pred tréningom ste sa dostatočne napili, nemusíte si brať vodu so sebou. Stačí, ak sa napijete potom.
- Minimálne 2 hodiny pred behaním nejedzte, aby ste sa vyhli žalúdočným problémom a pichaniu v boku. Po behu zas treba telo nechať trochu vydychnúť a ješť najskôr 30 až 45 minút po tréningu.
- Pri behaní po frekventovaných cestách musíte byť dobre viditeľní. Ak budete mať na sebe farebné výrazné a reflexné prvky, vodiči áut vás zbadajú oveľa skôr. Počas behu neodporúčame počúvať hudbu cez slúchadlá. Nielenže nepočujete okoloidúce autá, ale neviete sa sústrediť na seba, to znamená na svoj dych a spôsob našlapovania. Slúchadlá nechajte doma!

Cvičenie na čerstvom vzduchu vás naplní obrovským množstvom energie. Práve to je hlavný dôvod, prečo tam trávime toľko času. Bez ohľadu na to, kde pracujete a koľko pracujete, nezabúdajte, že vždy máte možnosť vybehnúť si von – do prírody a urobiť tak niečo pre svoje telo, ale aj dušu. Prajeme vám úspešné „do behania“!

Silvia a Barbora

ČOŽE JE TO PÄŤDESIATKA?

V novembri 2020 uplynulo 50 rokov od založenia Telovýchovnej jednoty Straník. Významné životné jubileum v sebe ukrýva kus histórie a nadšenie pre šport. Žiaľ, plánované stretnutie aktívnych členov so zakladajúcimi členmi a hosťami prezabila situácia spojená s pandémiou COVID-19. Kvôli nepriaznivej situácii museli byť oslavy jubilea presunuté na neskôr. O termíne konania oslavy vás budeme informovať.

